

מבחן טרימסטר ב' במתמטיקה

משך המבחן שלוש וחצי שעות. יש לפתור את כל השאלות!
 אין להשתמש במחשבוני! אין לצאת ב-45 הדקות האחרונות של המבחן!
בכל שאלה חובה למצוא את כל התשובות. חובה לנמק כל תשובה ולפשטה ככל הניתן!
אם במכנה של ביטוי כלשהו מופיעים שורשים – יש להשתחרר מהאי-רציונליות במכנה.
כל נוסחה שנעשה בה שימוש ואינה מופיעה בדף הנוסחאות – חייבת הוכחה!
כל משפט בגיאומטריה המישור שנעשה בו שימוש ושאינו מופיע ברשימת המשפטים - חייב הוכחה!
תזכורת! – חובה לשרטט בעזרת סרגל ומחוגה ולא ביד חופשית!
יש להתחיל כל שאלה בדף חדש!

שאלה 1 (14%)

מנקודה O מעבירים $n+1$ קרניים כך שהזווית בין כל שתי קרניים שכנות היא $\frac{2\pi}{n}$.

על קרן אחת בוחרים נקודה A_0 כך ש- $A_0O = a$.

מנקודה A_0 מורידים אנך A_0A_1 על קרן סמוכה,

מנקודה A_1 מורידים אנך A_1A_2 על קרן סמוכה באותו כיוון וממשיכים באותה דרך. מקבלים קו שבור.

7% א. הוכח שהקטעים $OA_1, OA_2, OA_3, \dots, OA_n$ יוצרים סדרה גיאומטרית.

7% ב. מה אורכו של הקו השבור $A_0A_1A_2 \dots A_n$?

שאלה 2 (14%)

9% א. נתונה סדרה ע"י נוסחת נסיגה $a_1 = 7$; $a_{k+1} - a_k = 3k^2 - 9k + 4$, $k = 1, 2, 3, \dots$; הוכח, שלכל n טבעי, a_n הוא מספר אי-זוגי.

5% ב. עבור אילו ערכים של a שטח התחום החסום על-ידי: העקום $f(x) = a + \frac{1}{ax^2}$, ציר x והישרים $x = 1$, $x = 4$, הוא מינימלי?

שאלה 3 (20%)

נתונה הפונקציה $f(x) = \frac{x^3 - ax^2 - 1}{x^2 - 1}$.

5% א. מצא את a עבורו הישר $y = x - 3$ הוא אסימפטוטה לפונקציה הנתונה.

ב. חקור את הפונקציה כאשר $a = 0$:

1% 1. תחום הגדרה.

3% 3. אסימפטוטות.

1% 5. נקודות קיצון.

1% 2. נקודות חיתוך עם הצירים.

2% 4. תחומי עליה וירידה.

2% 6. צייר רשומת (סקיצה) של הגרף.

5% ג. חשב את השטח הנמצא בין: גרף הפונקציה כאשר $a = 0$, והישרים $x - y + 1 = 0$, $x = -2$, $x = -3$.

שאלה 4 (16%)

במעגל שרדיוסו R חסום משולש שווה-שוקיים ABC שבו $\angle B = \angle C = 2\alpha$.

חוצה-זווית $\angle B$ חותך את המעגל בנקודה D .

המשך AD חותך את המשך BC בנקודה E .

8% א. חשב את AE באמצעות R ו- α .

8% ב. מצא את $\sin \alpha$ שעבורו אורך הקטע AE מקסימלי.

שאלה 5 (18%)

8% א. הוכח שהאי-שוויון $1 + \sin x + \cos x + \sin x \cos x \geq 0$ מתקיים לכל x .

10% ב. פתור $\text{ctg}^2 x \geq \frac{1 + \sin x}{1 + \cos x}$.

שאלה 6 (18%)

במשולש ABC $\angle C - \angle B = \frac{\pi}{2}$, $BC = a$.

9% א. חשב את האורך של הצלע AC באמצעות a ו- $\angle B$.

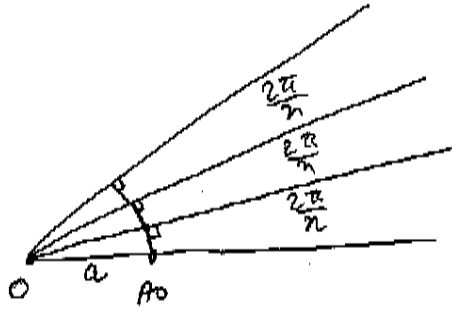
9% ב. הוכח כי $\angle B = \frac{1}{2} \arctg \frac{4S}{a^2}$ כאשר S הוא שטח המשולש ABC .

בהצלחה!

19.09.14 (1)

$$\frac{2\pi}{n} < \frac{\pi}{2}$$

$$n > 4$$

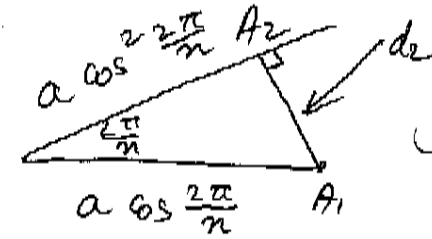
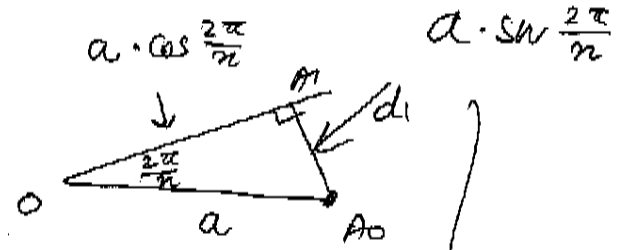

(1)

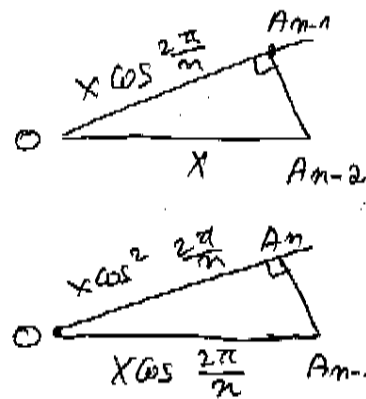
$$q = \frac{OA_m}{OA_{m-1}} = \cos\left(\frac{2\pi}{n}\right)$$

$q > 0$
 $1/n > 0$
 $n > 4$
 $n > 0 > 0$

$$S' = d_1 + d_2 + \dots + d_{m-1} + d_m$$

CG

SG

$$① d_1 = a \cdot \sin \frac{2\pi}{n}$$

$$d_2 = a \cos \frac{2\pi}{n} \cdot \sin \frac{2\pi}{n}$$

$$d_3 = a \cos^2 \frac{2\pi}{n} \cdot \sin \frac{2\pi}{n}$$

⋮

$$\cos \frac{2\pi}{n} \neq 1$$

$$\frac{2\pi}{n} = 2\pi k$$

$$\frac{1}{n} = k$$

! $n|N$!

$$\frac{d_1 (q^n - 1)}{q - 1} = \frac{a \sin \left(\frac{2\pi}{n} \right) \left(\cos^n \frac{2\pi}{n} - 1 \right)}{\cos \frac{2\pi}{n} - 1}$$

$$\frac{a \cdot \cancel{\sin \left(\frac{\pi}{n} \right)} \cos \left(\frac{\pi}{n} \right) \left(\cos^n \frac{2\pi}{n} - 1 \right)}{\cancel{\sin \left(\frac{\pi}{n} \right)} \cos \left(\frac{\pi}{n} \right) - 1} =$$

$$\frac{a \cos \frac{\pi}{n} (1 - \cos^n \frac{2\pi}{n})}{\sin \frac{\pi}{n}}$$

$\int^x =$

$$a \cot \left(\frac{\pi}{n} \right) \left(1 - \cos^n \frac{2\pi}{n} \right)$$

קוטר $S+1$

$$n=5 \Rightarrow$$

($n > 4$)

ג'לג'ל

ה'ה'ה'

כ'כ'כ'כ'

$$\alpha = \frac{2\pi}{5} = \frac{360}{5} = 72^\circ$$

(ה'ה'ה'ה')
(ה'ה'ה'ה')

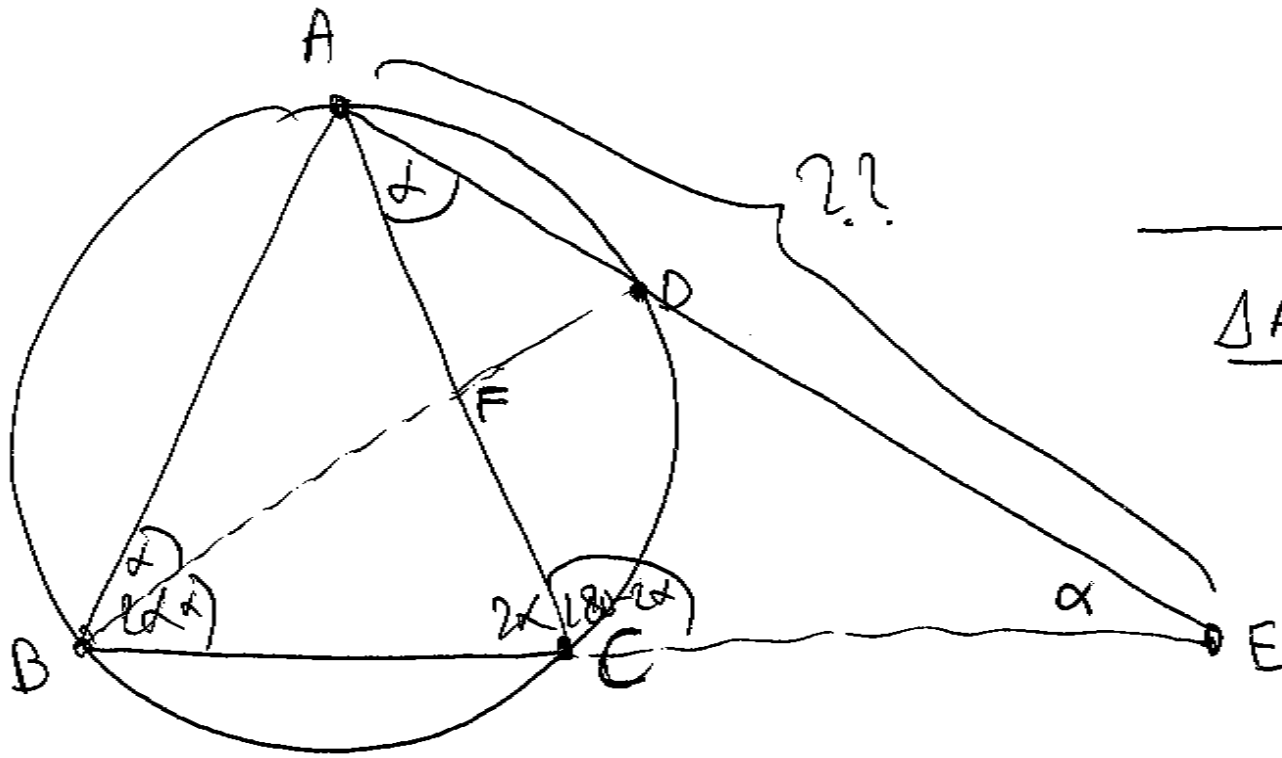
$$S^1 = a \cos(\alpha) (1 - \cos^5 \alpha) = \underline{\underline{1.372 a}}$$

$$\begin{array}{cccccc} d_1 + d_2 + d_3 + d_4 + d_5 & = & & & & \\ \downarrow & & \downarrow & & \downarrow & \\ a \sin 72 & & a \cos 72 \sin 72 & & a \cos^4 72 \sin 72 & \\ & & \downarrow & & \downarrow & \\ & & a \cos^2 72 \sin 72 & & a \cos^3 72 \sin 72 & \end{array}$$

$$\sin 72 (1 + \cos 72 + \cos^2 72 + \dots + \cos^4 72)$$

$$\underline{\underline{1.372 a}}$$

(4)

ΔABC:

$$\frac{AB}{\sin 2\alpha} = 2R$$

ΔACE: $\frac{AE}{\sin 2\alpha} = \frac{2R \sin 2\alpha}{\sin \alpha}$

$$AE = \frac{2R (2 \sin \alpha \cos \alpha)^2}{\sin \alpha} = \frac{8R \sin^2 \alpha \cos^2 \alpha}{\sin \alpha} = 8R \sin \alpha \cos^2 \alpha$$

$$AE = 8R (\sin \alpha - 3 \sin^3 \alpha)$$

$$AE' = \cos \alpha - 3 \sin^2 \alpha \cos \alpha = 0$$

$$\cos \alpha (1 - 3 \sin^2 \alpha) = 0$$

$$\begin{aligned} \cos \alpha &= 0 \\ \alpha &= 90 \\ \phi \end{aligned}$$

$$\sin \alpha = \pm \frac{1}{\sqrt{3}}$$

$$\boxed{\sin \alpha = \frac{1}{\sqrt{3}}}$$

$$\sin \alpha = -\frac{1}{\sqrt{3}} \Rightarrow$$

180° $\sin \alpha$ α $5K$ $\frac{1}{2\pi}$ ED

$$\Rightarrow \cos \alpha = \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{3}}$$

$$AE'' = -\sin \alpha (1 - 3\sin^2 \alpha) + \cos \alpha (-3 \cdot 2 \cdot \sin \alpha \cdot \cos \alpha)$$

$$AE''_{\substack{\sin \alpha = \frac{1}{\sqrt{3}} \\ \cos \alpha = \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{3}}}} = \underbrace{-\frac{1}{\sqrt{3}} (1 - 3 \cdot \frac{1}{3})}_0 + \underbrace{\frac{\sqrt{2}}{\sqrt{3}} (-6) \cdot \frac{1}{\sqrt{3}} \cdot \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{3}}}_{\text{side}} < 0$$

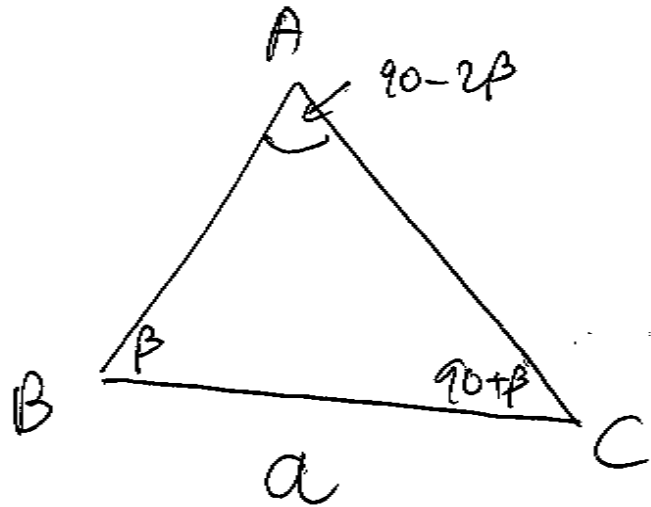
$$\boxed{\sin \alpha = \frac{\sqrt{3}}{3}}$$

MAX

(6)

$$\angle B = \beta$$

$$\alpha - \beta = 90 \Rightarrow \alpha = 90 + \beta$$

(7)

$$\frac{AC}{\sin \beta} = \frac{a}{\sin(90 - 2\beta)} \Rightarrow AC = \frac{a \sin \beta}{\cos 2\beta}$$

(8)

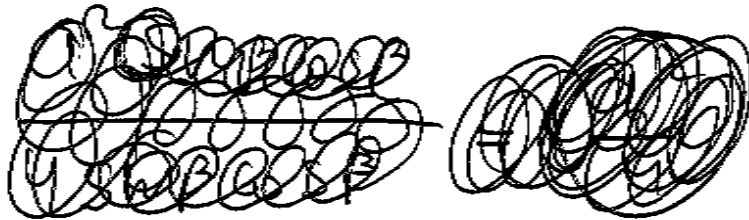
$$\angle B = \beta = \frac{1}{2} \cdot \arctan \left(\frac{4 a^2 \sin \beta \cos \beta}{2 \cos 2\beta \cdot a^2} \right) =$$

$$\frac{1}{2} \arctan \left(\frac{2 \sin \beta \cos \beta}{\cos 2\beta} \right) = \frac{1}{2} \arctan (\tan 2\beta)$$

$$\frac{1}{2} \cdot 2\beta = \beta$$

$$S_{ABC} = \frac{a^2 \sin \beta \sin(90 + \beta)}{2 \sin(90 - 2\beta)} =$$

$$\frac{a^2 \sin \beta \cos \beta}{2 \cos 2\beta}$$

2
k

$$a_{n+1} = a_n + 3n^2 - 9n + 4$$

$a_1 = 7 \Rightarrow$ כ"א ז' 215 בקיפה

$a_n \rightarrow$ כ"א ז' 215 הנחה

$a_{n+1} \rightarrow$ כ"א ז' 215 צ"ל

$a_{n+1} = a_n + 3n^2 - 9n + 4$ ← ללא אינדוקציה

↑
כ"א ז' 215 לסי
הנחה

$$3n^2 - 3n - 6n - 6 + 10$$

$$3n(n-1) - 6(n-1) + 10$$

$$3(n-1)(n-2) + 10$$

↑
ז' 215
מכפלת < n-1 > ב-3
שיהפוך סולכיף
בזמן

N. N

נניח להוכיח כי:

$$3n^2 - 9n + 4 = \text{ז' 215}$$

אפשר כמובן גם לנסות אינדוקציה
אפשר גם ללא אינדוקציה

לנסות אינדוקציה

✓ בקיפה

✓ הנחה

$$3(n+1)^2 - 9(n+1) + 4 = \text{צ"ל}$$

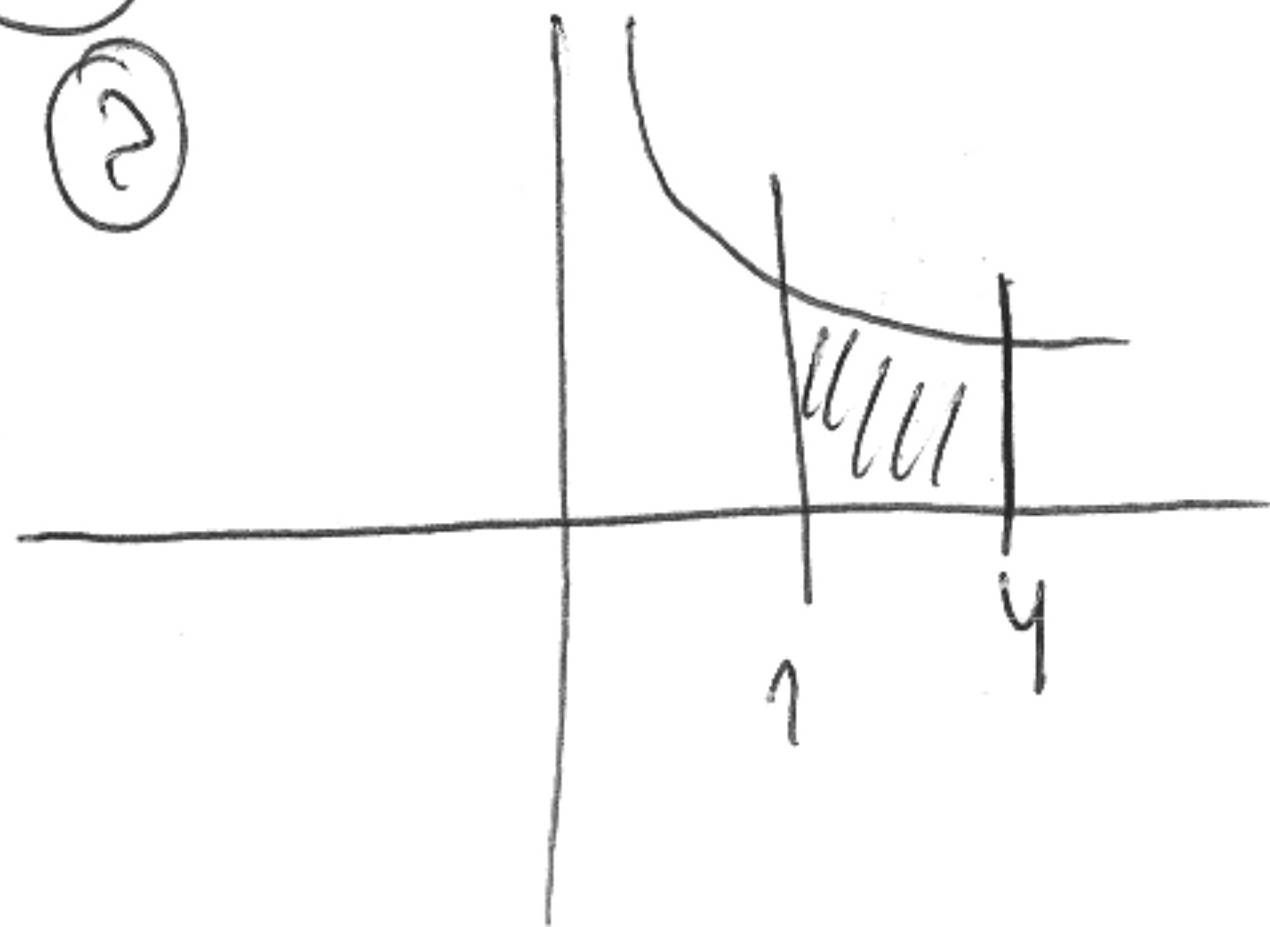
$$3n^2 - 9n + 4 + 6n + 3 - 9$$

ז' 215 לסי
הנחה

6n-6
קואור-ז' 215

N. N

②
②

$$\int_1^4 a + \frac{1}{ax^2} dx = ax + \frac{1}{a} \cdot \frac{x^{-1}}{-1} \Big|_1^4$$

$$ax - \frac{1}{ax} \Big|_1^4 = \left(4a - \frac{1}{4a}\right) - \left(a - \frac{1}{a}\right)$$

$$3a + \frac{1}{a} - \frac{1}{4a} = 3a + \frac{3}{4a}$$

$$3\left(a + \frac{1}{4a}\right)$$

$$\left(a + \frac{1}{4a}\right)' = 1 - \frac{1}{4a^2} = 0$$

$$4a^2 = 4$$

$$a = \pm \frac{1}{2}$$

$$a > 0$$

$$a = \frac{1}{2}$$

$$C'' = 0 - \frac{1}{4} \cdot (-2) \cdot a^{-3} = \frac{1}{2a^3} > 0$$

Min

3

$$y = \frac{x^3 - ax^2 - 1}{x^2 - 1}$$

l

$$y = x - 3$$

$$m = 1$$

$$n = 3$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^3 - ax^2 - 1}{x^2 - 1} - X =$$

$$\frac{x^3 - ax^2 - 1 - x^3 + x}{x^2 - 1} =$$

$$\frac{-ax^2 + x - 1}{x^2 - 1} = -a = -3$$

$$a = 3$$

2

$$a = 0$$

$$1) y = \frac{x^3 - 1}{x^2 - 1} = \frac{(x-1)(x^2 + x + 1)}{(x-1)(x+1)} = \frac{x^2 + x + 1}{x+1}$$

$$\left(1, \frac{3}{2}\right) \text{ n/n}$$

$$\begin{matrix} x \neq 1 \\ x \neq -1 \end{matrix}$$

$$\frac{x(x+1)}{x+1} + \frac{1}{x+1}$$

$$x + \frac{1}{x+1}$$

$$2) (0, 1)$$

$$3) \lim_{x \rightarrow 1^+} x + \frac{1}{x+1} = \frac{3}{2}$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} x + \frac{1}{x+1} = \frac{3}{2}$$

$$\Rightarrow \left(1, \frac{3}{2}\right) \text{ n/n}$$

$$\begin{aligned}
 & \lim_{x \rightarrow -1^-} x + \frac{1}{x+1} = -\infty \\
 & \lim_{x \rightarrow -1^+} x + \frac{1}{x+1} = \infty
 \end{aligned}
 \left. \vphantom{\lim} \right\} \boxed{x = -1}$$

$$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x}{x} + \frac{1}{x(x+1)} = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} x + \frac{1}{x+1} - x = 0$$

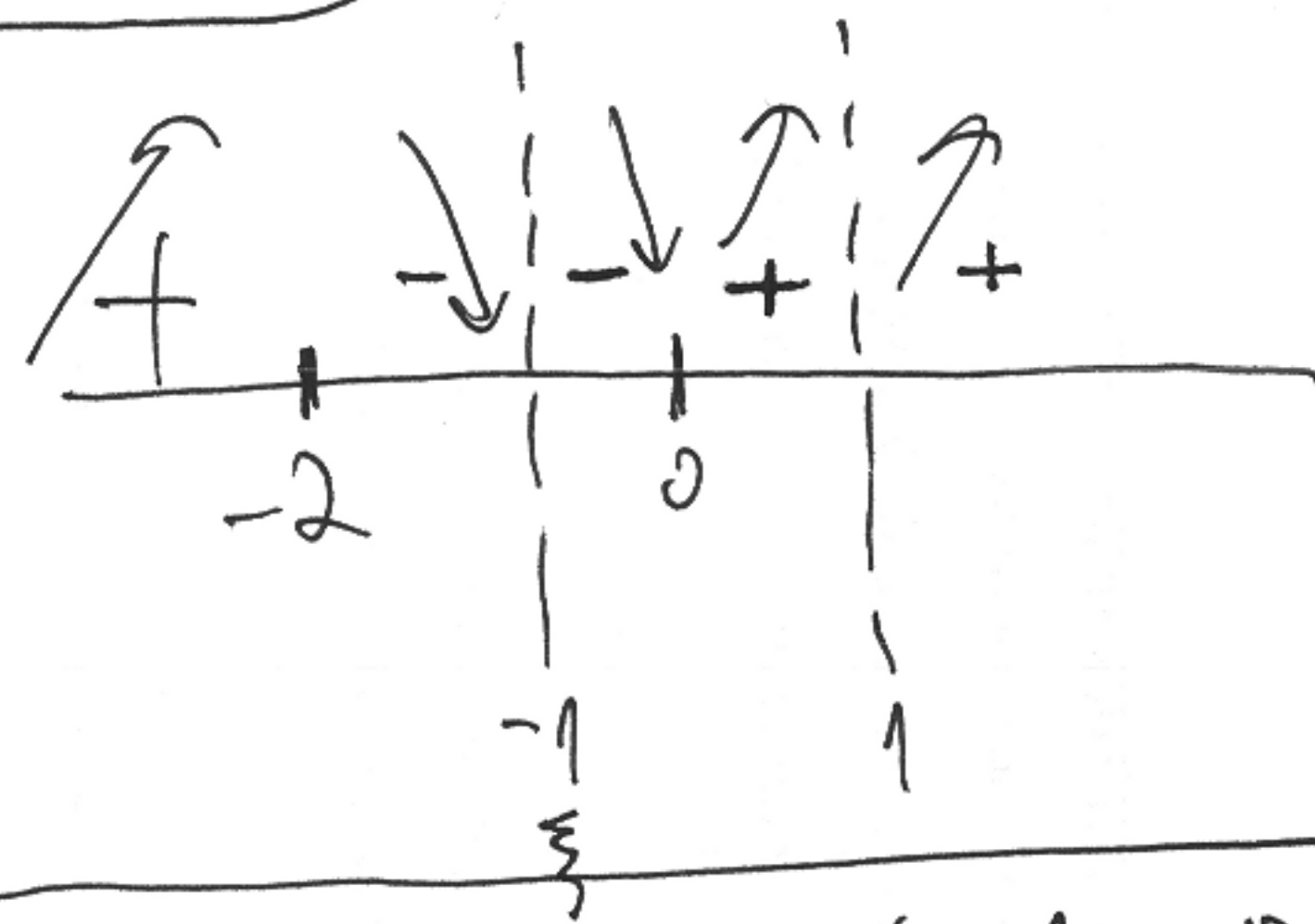
$$\boxed{y = x}$$

$$\begin{aligned}
 (4+5) \quad y' &= 1 + (-1)(x+1)^{-2} = 0 \\
 1 - \frac{1}{(x+1)^2} &= 0 \quad \frac{(x+1)^2 - 1}{(x+1)^2} = 0 \\
 (x+1)^2 &= 1
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 x+1 &= 1 & x+1 &= -1 \\
 x &= 0 & x &= -2
 \end{aligned}$$

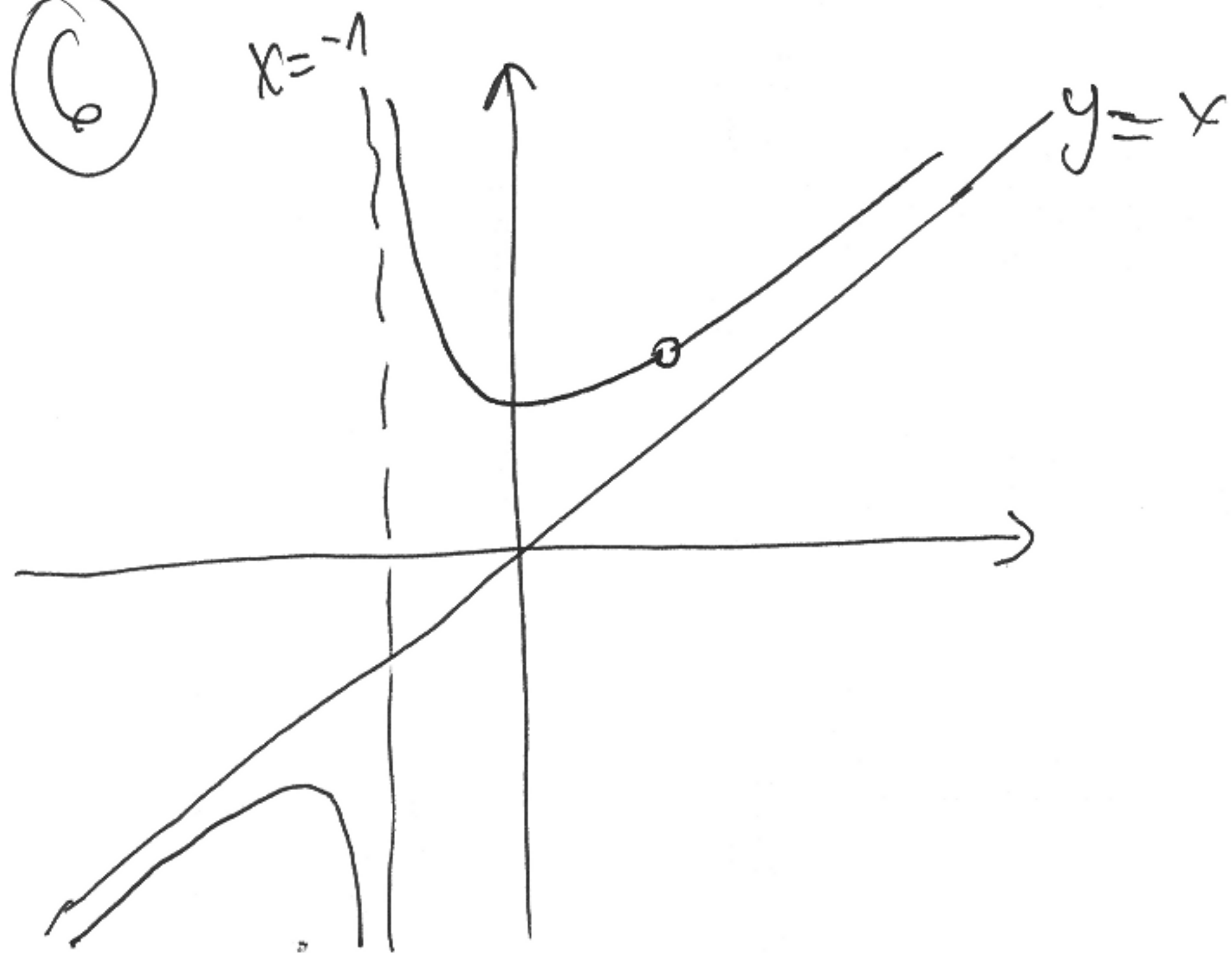
$$\boxed{\text{Min } (0, 1)}$$

$$\boxed{(-2, -3) \text{ Max}}$$

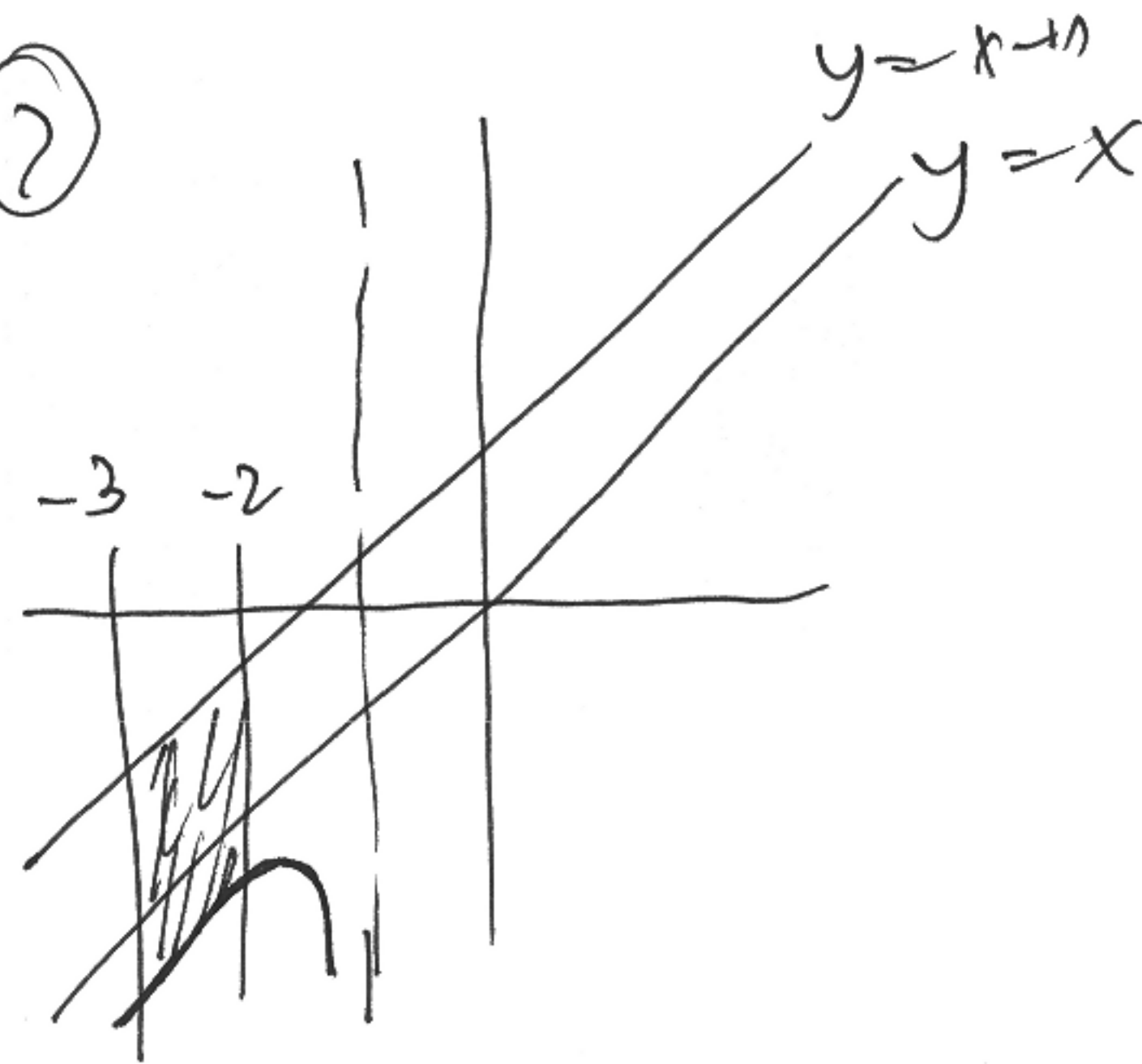

$$\begin{aligned}
 & x < -2, 0 < x < 1, x > 1 \quad \text{increasing} \\
 & -2 < x < -1, -1 < x < 0 \quad \text{decreasing}
 \end{aligned}$$

6

7

$$\int_{-3}^{-2} (x+1) - x - \frac{1}{x+1} dx = x - \ln|x+1|$$

$$(-2 - \ln|-1|) - (-3 - \ln|-2|) =$$

$$\boxed{1 + \ln 2}$$

5) (1)

$$(1 + \sin x) + \cos x(1 + \sin x) \geq 0$$

$$\sin x + 1 \geq 0$$

$$\cos x + 1 \geq 0$$

$$(1 + \sin x)(1 + \cos x) \geq 0$$

Q.E.D.

2)

$$\frac{\cos^2 x}{\sin x} \geq \frac{1 + \sin x}{1 + \cos x}$$

$$\sin x \neq 0$$

$$\cos x \neq -1$$

$$\cos^2 x (1 + \cos x) \geq \sin^2 x (1 + \sin x)$$

$$\cos^2 x + \cos^3 x - \sin^2 x - \sin^3 x \geq 0$$

$$(\cos x - \sin x)(\cos^2 x + \cos x \sin x + \sin^2 x) + (\cos x - \sin x)(\cos x + \sin x) \geq 0$$

$$(\cos x - \sin x) \underbrace{(1 + \cos x \sin x + \cos x + \sin x)}_{\substack{IV \\ 0 \\ \text{E } \int_{00} '58}} \geq 0$$

$$\cos x - \sin x \geq 0$$

$$\cos x \geq \sin x$$

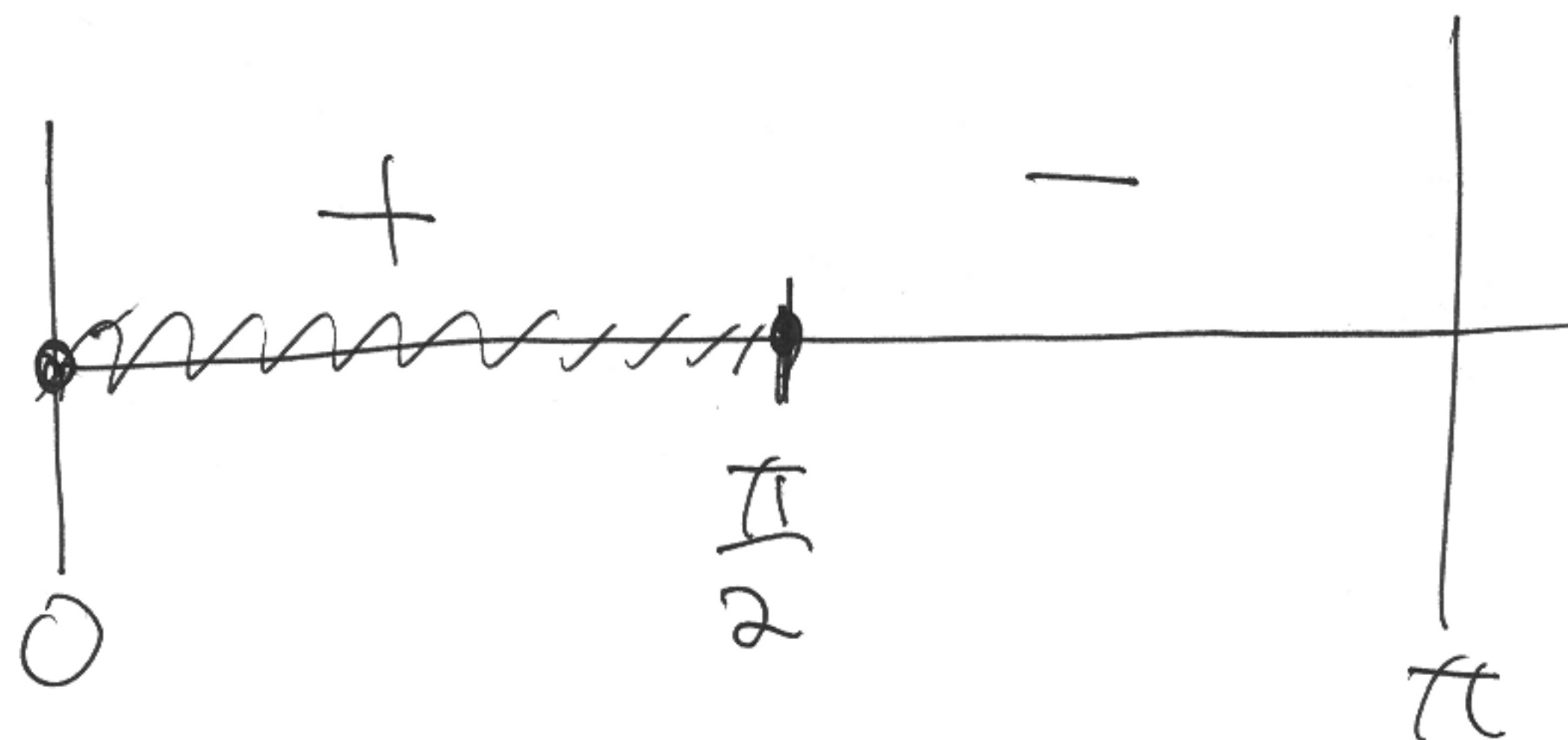
$$\sin(\pi - x) \geq \sin x$$

$$\pi - x = x + 2\pi k$$

$$\boxed{\frac{\pi}{2} + \pi k = x}$$

$$\pi - x = \pi - x + 2\pi k$$

ϕ

$$\boxed{0 + \pi k < x \leq \frac{\pi}{2} + \pi k}$$